

Riedsútstel

Ried	: 27 november 2025
Agindapunt	: 16
Status	: Meningvormend
Program	: 0. Bestuur en Organisatie
Eardere behandeling	: Presidium 11 september 2025
Portefúljuhâlder	: Jouke Douwe de Vries
Taheakke	: 1. Startnotitie participatiebeleid
Saak- en stiknûmer	: 2025091810420/25ZG106481

Underwerp

Startnotitie participatie 'Yn 'e mienskip, mei de mienskip'

Wy stelle jo foar om mieningfoarmjend fan gedachten te wikseljen oer:

De startnotitie participatiebeleid Achtkarspelen 'Yn 'e mienskip, mei de mienskip'.

Koarte gearfetting

De gemeenteraad sprekst op 27 november 2025 meningvormend over de startnotitie participatiebeleid. De notitie is een eerste stap in de totstandkoming van een visie op participatie en vormt een belangrijke aanloop naar de wettelijk verplichte participatieverordening. In de startnotitie staat een aantal vragen aan de hand waarvan de gemeenteraad zijn mening kan vormen.

Foech ried/kolleezje

De raad is bevoegd om het (participatie)beleid en de kaders vast te stellen. De gemeenteraad stelt uiteindelijk ook de participatieverordening vast.

Ynlieding

De samenleving verandert en daarmee ook de relatie tussen overheid en inwoners. Met de inwerkingtreding van de Wet versterking participatie decentraal bestuur is de gemeente verplicht om uiterlijk 1 januari 2027 een participatieverordening vast te stellen. De startnotitie nodigt uit om als gemeenteraad met elkaar van gedachten te wisselen over de visie en de ambitie.

Histoarje

Op 1 juni 2023 vond een startbijeenkomst plaats waarin raadsleden in gesprek gingen over participatie. De input uit die sessie is verwerkt in de startnotitie. Door de ontvlechting van de werkmaatschappij en de opbouw van de nieuwe organisatie heeft de verdere uitwerking van het beleid op zich laten wachten. Met de startnotitie krijgt die een vervolg. Het presidium heeft de startnotitie op 11 september 2025 kort behandeld en legt deze nu met dit raadsvoorstel voor aan de gemeenteraad.

Te berikken effekt

Een goed inhoudelijk debat in de gemeenteraad met als 'opbrengst' de eerste contouren voor de vast te stellen visie en verordening op participatie.

Argumenten

- 1.1 *Het is een wettelijke verplichting om vóór 1 januari 2027 een participatieverordening vast te stellen*
De startnotitie sluit aan bij de ambitie van Achtkarspelen om inwoners meer te betrekken bij beleid en uitvoering en bij de wettelijke verplichting tot het opstellen van een participatieverordening.
- 1.2 *Participatie versterkt de kwaliteit en legitimiteit van beleid*
Door vroegtijdige inbreng van inwoners kunnen betere besluiten worden genomen die aansluiten bij de praktijk en het draagvlak in de samenleving vergroten.
- 1.3 *Een goed participatiebeleid voorkomt teleurstelling en versterkt vertrouwen*
Heldere spelregels, verwachtingen en kaders helpen misverstanden te voorkomen en geven inwoners duidelijkheid over hun invloed op beleid.
- 1.4 *De raad kan via dit debat richting geven aan haar rol en positie*
Het debat helpt de raad om helderheid te krijgen over de eigen rol in participatieprocessen.
- 1.5 *De startnotitie bouwt voort op bestaande participatiepraktijken*
De gemeente Achtkarspelen kent al veel vormen van participatie. De notitie biedt een raamwerk om die initiatieven verder te versterken en structureel in beleid te verankeren.
- 1.6 *Het voorstel draagt bij aan het herstellen van vertrouwen in de lokale democratie*
Inwoners voelen zich meer betrokken wanneer hun input serieus genomen wordt. Dit bevordert het vertrouwen in politiek en bestuur.

Alternativen

De raad kan er voor kiezen om minder prioriteit te geven aan burgerparticipatie. Om toch aan de wettelijke verplichting te voldoen, kan de gemeenteraad de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) vaststellen.

Kanttekenings/risiko's

- 1.1. *Zonder heldere kaders kan participatie verwachtingen wekken die Achtkarspelen niet kan waarmaken*
Dat kan leiden tot teleurstelling en verminderde betrokkenheid van inwoners.

Finânsjes

Voor de uitvoering van dit voorstel zijn op dit moment geen extra financiële middelen nodig. Eventuele kosten voor verdere participatie en communicatie worden in een later stadium inzichtelijk.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

De startnotitie benoemt bestaande participatievormen en het belang van duidelijke spelregels. Het college werkt de 'opbrengsten' van de raad na 9 oktober 2025 verder uit. Om ervoor te zorgen dat de ideeën van de gemeenteraad en het college aansluiten bij de behoefte van 'de mienskip', is het belangrijk om 'de mienskip' te raadplegen bij de verdere uitwerking van de voorstellen in de verordening. Dat kan bijvoorbeeld door het raadplegen van dorpsbelangen of het ophalen van ideeën van de inwoners bij bijvoorbeeld een informatiebijeenkomst of door de inzet van denkmee.achtkarspelen.nl

Ried : 27 november 2025
Punt : 16
Side : 3

Kommunikaasje

Communicatie over het vervolgproces vindt plaats via de gemeentelijke kanalen, zoals de website, sociale media en bijeenkomsten.

Ferfolchtrajekt

Na het meningvormend debat stelt het college een procesvoorstel op. In 2026 volgt een conceptverordening. De vaststelling van de verordening is voorzien in december 2026.

Evaluaasje

Evaluatie van het participatiebeleid vindt plaats na invoering van de verordening, met betrokkenheid van inwoners en raad.

Buitenpost, 11 september 2025

Het presidium van Achtkarspelen,

griffier,

burgemeester,

Geert Andringa

Jouke Douwe de Vries